

VENDÉGLŐSÖK LAPJA.

(PINCZÉREK LAPJA.)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi segédek érdekeit felkaroló szakközlöny.

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK-, VENDÉGLŐSÖK- ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

— Megjelenik havonként kétszer —
minden hó 1-én és 15-én.
Előfizetési ár: Félévre 2 frt. — Évfolyamra 1 frt.
Egy szám ára 15 kr.

Szerkesztő és lapfőigazgató:
Ihász György.
Hivatalos órák:
Déléltől 11—12. Délután 4—6.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII. Klauzál-utca 5. szám 7. ajtó.
Kéziratok és előfizetések ide intézendők: — Előfizethető még: **Kutsera Mihály** úrnál, Kalap-utca 10. szám.

A budapesti szállodások-, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulata mélyen tisztelt tagjaihoz!

Az Ihász György ur szerkesztése alatt megjelenő „Vendéglősök Lapja”, mint oly lapot, mely a szállodások, vendéglősök és korcsmárosok érdekeit minden tekintetben felkarolja, pártolás végett az ipartársulat igen tisztelt tagjainak a legmelegebben ajánljuk.

Budapest, 1884. szeptember hó 30-án.

A budapesti szállodások-, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulata nevében:

Begátsy Nándor.
titkár.

Walter Ferencz.
alelnök

Intézményeink.

A létező vendéglős ipartársulatok és pinczér-egyletek hazánkban nem az utolsó helyet foglalják el. Anyagi tekintetben ugyiszólván versenyezhetnek bármely hasonló intézményekkel

Mégis ha széttekintünk vidéki ipartársulataink- és pinczér-egyleteink körül, miről győződhethünk meg első sorban? nem-e arról, hogy leszámítva a fővárosban székelő s egypár vidéki egyleteinket, többnyire a legrendezetlenebb alapon állanak. Békétlenség és viszály uralg a tagok közt. Tekinteten aluli személyes dolgokat kevernek az egylet ügyeibe s ebből kifolyólag személyes gyűlölet tájékszik egyik részről a másikra. Ha van köztük egypár értelmesebb szövívő, ki a közjó érdekében, ha kell, tud lelkesülni — jóakaratu törekvéseit nem bírja köztük érvényesíteni, mert többnyire bosszú lihegnek reá a pénzükben elbizakodott tehetetlenek.

Különösen ha valakiben észreveszik a szellemi tehetőséget s az akaratot, az ellen mindent elkövetnek, hogy az egylet kormányzatáról leszorítsák. A diszes vezérszerpzet rendszeren oly emberek kezébe adják, kik tehetetlenségükkel éltrevalóságot nem bírnak és nem is tudnak hatás-körükben felköltetni. Nézzünk csak keresztül, hány egyletet találunk a budapestieken kívül, melyek az üzleti kiképezetés érdekében csak egy lépést is tettek volna?

Nem is csoda! A pinczerek nagyobb része mindig szított a gazdák ellen, mindig szított a magyarosodás ellen. Ha az ipartársulatok valami összeköttetésbe akartak lépni az egyesületekkel, úgy tettek, mintha ellenségeikkel jönnének érintkezésbe. Jóllehet vannak főnökök, kik úgy bánnak személyzetükkel, mint valami zsarnok a rab-szolgákkal, de az ily ember nem számítandó azon közös

munkában, mit az egyesületi életben kell megkezdeni s az egyesületi téren keresztülvinni.

Mit tettek az avataltan vezérkek által intézett vidéki egyletek az új ipartörvény életbeléptetése ügyében? Mit tettek a fővárosi „pinczér-egylet” által ajánlott „országgyegetmes szövetezet” megalapítása tárgyában? Mit tettek a nélkülözhetlenné vált nyugdíjintézet érdekében? . . .

Hogy miért nem tettek erre, már könnyebb a felelet, ha megismerjük azokat, kiknek kezéibe van téve egy-egy intézmény vezetése

Nézzetek meg a fővárosi vendéglős ipartársulatot, mily mozgékony, mily éltrevaló társulat ez. De kik keltették fel ezen éltrevalóságot, kik ébresztették a tagok önönlekesülését, mások mint annak derék kormányzói, vezéreibei. E társulat tevékenykedik, ha érdekei megtámadvák, felszólal s védelmezi az ősszerdekeket. Egy Gundel, egy Walter, kik önfelelődo munkát végeznek a közügyekért, megérdemlik az ősszes hazai társjegyletek elismerését és hála-ját azon nemes fáradozásaikért, melyely osztályunk ügyében az új ipartörvény életbeléptetése körül is eljámi szívészek voltak.

Vagy itt van a fővárosi „pinczér-egylet”, kinek köszönheti ez is virágzását, rendez anyagi gyarapodását? nem-e azon szerencsés helyzetnek, hogy többnyire mindig hivatot kezek vezérelték az egylet ügyeit. A smus-nak hosszu éveken keresztül kifejtett tevékeny, nemes munkásága megtermé a kellő gyümölcsöt. Utódjainak gondos vezérése, azon magaslatra emelte az egyletet, melyen Istennek hála, ma áll.

Mondjuk ki őszintén, melyik egyletek ténykednek oly nemes erélylyel saját, valamint közös üzleti érdekünkben? (Csakis a fővárosiak.

Azért elismerést szavazunk azoknak, kik foltgták a társulati és egyesületi téren hivatásukat. Rövid időn már az egész országban létező társjegyletek tagjai érezhetik azon erkölcsi hatást, melyet az új ipartörvény folyománya osztályunk ügye körül, üzleti életünkben teremthet

Azért szükséges volna, ha a vidéki egyletek is ügybuzgó tevékeny vezérek kezébe adnák a kormányzói tisztet, hogy eddigi tetlen helyzetükből kibontakozzanak.

Hisszük is hogy kibontakoznak!

Ihász.

Ügybarátainkhoz!

Lapunk a mai számtól kezdve — mint már jelentettük — „Vendéglősök Lapja” címmel jelenik meg. Czelünk és feladatunk hives fogunk maradni, minden befolyástól menten függetlenül fogjuk szolgálni a hazai vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi segédek érdekeit. Kérjük t. ügybarátainkat, legyenek

szívesek lapunkat minél szélesebb körben terjeszteni, hogy hazafias feladatainknak megfelelhessünk.

Lapunk előfizetési ára:

Félévre 2 frt. — Negyedévre 1 frt.

Az előfizetési pénzek s a lap szellemi részét illető közlemények, valamint a hirdetések, a szerkesztéséhez (VII. Klauzály-utca 5. szám) küldendők. — Elfizethetni még: A budapesti szállodások-, vendégládások- és kocsmárosok ipartársulati iroda helyiségében (Lipót-utca 12. szám). Ugyisint *Kutsera Mihály* úrnál, a „Kávésegedek egylete” helyiségében (Kalap-utca 10. szám). Továbbá a budapesti „pinczer egylet” iroda helyiségében *Czepka L. úrnál* (Granátos-utca 8. szám).

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

A fővárosi regale ügy.

Budapest fővárosnak f. év oct. hó 15-én tartott közgyűlése a gazdasági-bizottság és tanács javaslatára a regale-díj-átalányt a jövő évi kiállításra való tekintetből az eddigi 260,000 frtról 300,000 frtra emelte. Ebből esik borra 103,000 frt, sörre 62,000 frt, pálinkára 123,000 frt, kávéházi kimérésekre 12,000 frt. A legmagasabb díjosztályzat a borra 1,000 frt, sörre 2,000 frt és pálinkára 1000 frt. A tárgy iránt minden oldalról igen nagy érdeklődés mutatkozott. Az általános vitában részt vettek dr. *Stiller Mór*, aki szabályozatnak több hiányát emelte ki, hogy nincs gondoskodva bizonyos korlátozásról, mely a közmorál és egészség szempontjából beleveendő lett volna. *Rémi Róbert* elfogadta az egész előterjesztést, de a legmagasabb osztályzatokat tulzatosan tartotta, *Hubenay József* utalt azon kedvezőtlen hatásra, a mit a szőnyegen forgó javaslat keszkesdők körökben tesz, sok tekintetben sújtó intézkedéseivel. Legkárosabbnak tartja azt, hogy a regale díjosztályzatban nincs semmikép se kimondva, hogy a 40 osztály közül melyikbe minő üzlet tartozik. Ő az előterjesztést általánosságban sem fogadta el, hanem méltányos új javaslat kidolgozását kérte. *Atlasz Samu* a részegeskedés tulságos elterjedését és az italmérő-üzletek nagy szaporodását panaszolá, indítványozta, hogy a hatóság a szeszitalokat mérő üzletek maximális számát állapítsa meg. *Havas Sándor* Hubenay beszédére azt hozta fel, hogy a regalekivetést maguk az illető ipartársulatok eszközlik. A fővárosba évenként 400,000 hektoliter szeszital hozatik be s egy literre nem jut több adó harmadfél krajczárnál, a mit elég mérsékeltnek tart. A díjfelemlés elfogadását kérelmezte. A közgyűlés ezután a javaslatot általánosságban elfogadta. Végre maga a díjosztályzat és a regaleidj fölemelésének kérdése került speciális tárgyalás alá. Az áltálány 300,000 frtra történt felemelését a csekély számra olvadt közgyűlés elfogadta. Mint értesülünk az ipartársulat a közgyűlés ezen határozata ügyében legközelebb küldöttséget meneszt az illető miniszteriumhoz.

A vitában érdeikeink védelmében *Gundel János* ur a szállodások-, vendéglősök- és kocsmárosok-ipartársulatának derék elnöke erőlyesen kikelt a regale díj felemelése ellen. Felkeszté szavakban esetetelé iparunk a vendéglői- és italmérőipar súlyos helyzetét; a kulönböző megadótársulatokkal szemben felhozta, hogy ezek most is nagyon érzik a helyzet súlyát; a jövő évi kiállítás után előreláthatólag nagy krach bekövetkezését véli, azért a kiállítás hasznaira alapítani az emelést nem lehet.

Nagyhatású beszédét, melyet érdekeinkben tartott, egész terjedelmében közöljük:

Gundel János beszéde:

Tisztelt közgyűlés!

En a tisztelt tanács előterjesztését elnem fogadhatom, mert igazságtalanság volna, ha újra megint felemelnék a regale díja-

kat; — fájdalom, hogy ezen szerencsétlen regalejog oly fejőstehén, miről azt gondolják, végtelenül ki lehet húzni, de mindennek van határa: nincs adónem a melyvel a kocsmáros már terhelve nem volna; mindennemű *consum* és minden adóemelés őt sújtja legjobban.

En azt hiszem igen t. közgyűlés, hogy mi nem azért vagyunk itten, hogy polgártársainkat tönkre tegyünk, hanem hogy jölettek fölött örökjűdünk; — a polgár jöletten romjain nem szabad a főváros díszét emelni, mi hasznunk is volna abból, ha a főváros külső díszét pazarlás által előmozdítjuk, belsejét azonban ép ez által állásuk.

Midőn a regale kivétel 1877-ben új stádiumba lépett, akkor a főv. azon jövedelme mely 1874-ben 92,000 frt 1876-ban 139,500 frt volt, 1877-ben már pe lig ki volt vetve 177,874 frt, akkor a borra 60,000 frt esett, mely összeg be is jött; és most a kocsmárosok ipartársulata elnöksége ezt lelkiismeretesen fölsozotta tagjai között, azonban 1878-ban a bor után járó regale-díjakat megint 60,000 frtról 90,000 frtra emelték fel, és a főv. azon jövedelme 250,000 frtra ugrott föl, és most megint akarják azt felemelni.

A pénzügyi bizottság azon tagjai, a kik ezen új emelést indítványozták, mely indítvány nem is a főszámvéveség által történt, mert ott tudva van, hogy ezen felemelés semmivel sincs indokolva, azok az urak azon véleményben vannak, mert 1883-ban 38257 frttal nagyobb volt a regalejövödelmenek az eredménye, hogy újra rá kell sózni a nyomorultakra.

Igen tisztelt közgyűlés! Ne tőzassék nekem megengedni, hogy egy kis felvilágosítást adjak arról, honnan származik azon szép eredmény.

A kivétel alkalmakor, a mi rendszer nov. és dec. havában történik, a regale bizottságnak határozottan ki kell vetni az az egész összeget, a mely a szabályzatban elő van írva, a hiányt pedig mely a felebbezések után mutatkozik, percentualiter felszólják az illető iparosok közt. Tehát befejezése után, a mi rendszer február havában történik, az egész összeget meg kell lennie, a mit nagy szigorral be is hajtának, tavaszkor hozzá jönnek a nyári üzletek, melyek telen át be vannak szüntetve és a melyeket kivételkor igénybe venni nem szabad, ép úgy az új nyitandó üzletek, azon kívül még a 20304 frtnyi többlet a sörnél, ezektől származik ezen szép eredmény.

Hanem mily áldozattal, legalább is 80 százaléknál, hány tisztességes honpolgár és családaga megy tönkre ezáltal, arról csak annak van fogalma, a ki érdeklődik az iránt s a ki életét ezen iparág előmozdításának szenteli.

Méltóztassanak felhívni a végrehajtó osztálynak a főnököt mutassa ki, daczára emberbaráti eljárásának, hány árverés történik meg az év közepén? Minden hónapban 10 napig jár a végrehajtási kocsi, hogy a szegények véres verítékkel keresett vagyonukat, zálogba vegye és hogy potom áron az eladások.

A pénzügyi bizottság azzal indokolja ezen emelést, hogy a népesség és a bevétel szaporodik.

Igaz, hogy szaporodik és szaporodni is fog — de én nem hiszem, hogy 1874 óta, mikor a regaleának az összes jövedelme alig 92,000 frt, tehát 10 év óta a népesség és a bevétel is 3 év óta félszeresen szaporodott volna.

Igen tisztelt közgyűlés! Ne tessék a jövő évi kiállítást igénybe venni mert ezen összeg 3 évre lesz állapítva és mi történik a kiállítás után? a krach az általános stagnatio elkerülhetetlen lesz — és ha most ezen emelést el nem fogadjuk, legalább némely szegény emberen segíthetünk. Felkérnem tehát a tiszt. közgyűlést, az emberiség nevében ezen előterjesztést elutasítani.

A kávéháztulajdonos urakhoz!

Van szerencsem a kávé-ipartársulat t. tagjait arra figyelmeztetni, hogy az ipartörvény 110. § és az ennek életheletetésére vonatkozó minisleri rendelet 27. és 40. §§. értelmében az összes segedékek az iparhatóságnál f. év november hó 21-ig bejelentendők azok részére munkanyújtó váltandó leszén.

Ez alkalommal arról értesitem, hogy az ipartársulat új helyisége nov. 1-től kalap-utca 10. szám alatt létezik, a hol én minden szerdán és szombaton d. e. 11 és 12 óra között található vagyok és felvilágosítással szívesen szolgállok.

Egyébiránt úzteltemben is mindnap d. e. 10 óráig található vagyok.

A segedékek közvitétsége is a fentemlített helyiségben történik.

Ich erlaube mir Sie darauf aufmerkiam zu machen, daß Sie Ihre jammlichen Gehilfen im Sinne des §. 110 des Gewerbegesetzes und der §§. 27 und 40 der Durchführungsordnung bis 21. November l. 3. bei der Gewerbebehörde anzumelden haben, und daß dort an

die angemeldeten Gehilfen die vorgeführten Arbeitsbücher ausgefolgt werden.

Bei dieser Gelegenheit diene zu Ihrer gef. Richtschnur, daß sich das neue Genossenschaftslocale vom 1-ten November ab in der **Burggasse Nr. 10**, befindet, wofolbst ich jeden Mittwoch und Samstag Vormittags zwischen 11—12 Uhr zu treffen bin und Auskünfte gerne erteile.

Auch bin ich täglich bis 10 Uhr Vormittag in meinem Geschäftslocale zu treffen.

Die Vermittlung von Gehilfen erfolgt ebenfalls in obenbezeichnetem Locale.

Budapest, den 15. October 1884.

Bátory Mihály.
elnök.

Ipartársulati és egyleti ügyek.

A budapesti szállodások-, vendégfogadók- és kocsmárosok ipartársulata f. év október hó 21-én **Gundel János** ur elnökele alatt választmányi ülést tartott, melyen a tagok nagy számban vettek részt. Tárgyalattak a „**Budapesti pinczer-egylet**” kérvényei, elsősorban az új ipartörvény életbeültetése tárgyában küldött kérvény került szószövegre, melyben az egylet a főpinczerek, pénztárnokok, üzletvezetők, konyhafőnökök és pinczermesterek érdekében azt kérélné, hogy ezek az új ipartörvény életbeültetével ne soroltassanak a segédek sorába, hanem mint elsőrendű közegek, a munkakönyv helyett bizonyítványt kapjanak.

A másik kérvény a tanonciskolák ügyében azon érveket hozta fel, miszerint a pinczer tanoncok 7 órától 9-ig nem mehetnek az üzletből s miután a mi iparágunk más tantárgyakat is igényel, onnélfogva megkeresendő volna a fővárosi hatóság, hogy a mi iparágunkra nevezze egy külön osztályt állítsanak fel, melyben a tanórak déltűnt 4-től 6 óráig tartatnának. Annnyival is inkább, mert a mely üzletben több tanoncz van, azok egyszerre mindennap nem vehetnek részt az oktatásban, hanem csak is felváltva s ugyanazon tárgyakból nyerhessenek oktatást.

Az ipartársulat pártólólag elfogadta a „pinczer-egylet” mindkét kérvényét s határozatilag kimondta, hogy mielőbb megteendő ez ügyben a hatóságnál lépéseit.

A harmadik kérvény, mely a „pinczer-egylet”-nek azon ajánlatát tartalmazta, hogy a jövő 1885. év január hó végén a „Budapesti szállodások, vendégfogadók ipartársulata” és „Pinczer-egylet” czimű közös tánczvizigalom tartassék, szintén pártólólag elfogadtatott. A bál jövedelméből pedig 10% az irók nyugdíjintézetére javára, 45% az ipartárs. kiállítási költségeinek fedezésére, 45% pedig a „Pinczer-egylet” betegsegélyző czéljaira fordítatik. — Tárgyalattot még több folyó ügy, melyek után elnök ur az ülést befejezettnek nyilvánította.

A székesfejevári pinczeregyletnek, Székesfejevárott 1884. évi szeptember 18-án tartott választmányi üléséből.

Elnök elterjeszti Iház György ur a „Pinczér Lapja” szerkesztő és kiadójának levelét, amelyszerint óhajtana, hogy az egylet lapját hivatalos lapjának fogadják el.

A választmány örvendetes tudomásul veszi, hogy Iház György ur szakavatott szerkesztésében a pinczerek érdekeit képviselő lap hazai nyelven jelent meg; de ez ügyben nem érzi magát kompetensnek határozni, s az ügyet határozat hozatal végett a legközelebbi rendes évi közgyűlés elé fogja terjesztetni; addig is azonban a lap járátása elhatároztatik, s felhivatik elnök ur, hogy a lapra, az egylet részére felvére fizessen el.

Miről Iház György ur jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő. Kiadta:

Szekfi Ignác,
helyettes titkár.

— **Protokoll.** Aus der am 17. 10. 1884 abgehaltenen Ausführenden Sitzung des „Budapester-Caféhaus-Gehilfen-Vereines.“ Anwesend waren die Herren: Ráger Mihály, Bitterer Franz,hardtmann Franz, Vera Mándor, Ráffer Antal, Nagy József, Planitzka Vince, Hüffa Franz, Walter Franz, Effenberger Johann.

Das Protokoll der letzten Versammlung wurde belesen und autorisiert, ferner wurde zur Kenntnis genommen, daß die Vereinsleitung und Vermittlung vom 1. November 1884. in die Burggasse Nr. 10 überfiedelt, Johann wurde die vierteljährliche Bilanz vorgelesen, welche mit einem Saldo von 215 fl. abschließt, trotzdem namhafte Unterstützungen und Geldenprämien verbücht wurden. Zum Schluß wurden Untersuchungen im Betrage von 62 fl. und zwar an Szauer Wladt neuerdings 21 fl., Stein Wlad 21 fl., Guercino András 5 fl., Weizer János 15 fl. bewilligt, und dann die Summe des Pensionsfondes mit 2900 fl. (nicht wie irrthümlich in der Kellerzeitung gestanden ist 2000 fl.) kontrollirt,

nach Kenntnignahme der Mittheilung des Vereinsleiters, daß laut ben die Herrn Chefes erangenen Birkular vom 25-ten October l. J. angefangen, alle Caféhaus-Gehilfen mit Geldenz-Bücher von der Bezirksvorstehung versehen werden müssen, wurde die Versammlung geschlossen.

A kávé-i partársulat.

A budapesti kávé-i partársulat f. év 22-ikén B á t h o r y Mihály elnök, Dr. H a u e r Sándor ügyvéd, H a r k a i Mór és Kleinlein Károly választm. tagokból álló küldöttséget menesztett K a m m e r m a y e r Károly és G e r l o c z y Károly polgármesterekhez. A küldöttség azon kérelmekkel kereste meg a főváros polgármestereit, hogy a kávé-i partársulattól tervezett szabályrendeletek 1, 6, 8 és 9-ik §§-ait érvényre emelni a hatóságnál előlétségek, hogy t. i. ne legyen kikötve a számarányokhoz alapított ipar, hanem, ha valaki új jogot óhajt venni, megengedtessek miről az ipartársulat elnöke értesíttessek. Tekintettel azon körülményre, ha valamely kávé ezreket fektet üzletbe s jövője ott nem lenne biztosítva s esetleg más üzletet vehessen. Továbbá tekintve, hogy a törvény azt mondja, miszerint csak azok képezhetnek ipartestületet, kik regale díjat fizetnek, holott a kávéipartársulatosok közül szintén többien fizetnek regaleadót. Mint ipartársulat tagjai közé csakis fethetlen előléti egyneket vehet fel: a kvalifikációt tekintetbe véve, a társulat ipartestületet is képezhetne. A midőn tehát nem ütöküz s törvénnyel e kérelem, mert a kávé-i partársulat több tagja is fizet regaleadót: ezért a társulat ipartestületi jellegét misem gátolhatná. Az érintett „szabályrendelet” idézett pontjait lapunk más rovatában közöljük.

A küldöttség Kammermayer és Gerlóczy polgármester alak azon szives ígérletével távozott, miszerint a hatóságnál kerelmük érdekében hataskörükből kifolyólag a szükséges teendőket megfogják tenni.

A kávé-i partársulat által tervezett szabályrendelet indoklására legközelebb visszatérünk.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Hymen.** Hübner Károly urnak a „fehér kakas” vendéglő tulajdonosának leányát, a bájos és kallós E t e l k a kisasszonyt eljegyezte H i n t e r s c h o c k N. háztulajdonos ur.

— **Offak Antal** vendéglős Deáson (Erdély) legutóbb az „Angol szállodát” vette át! A szállodát szobakkal megnagyobbította, díszesen berendezte.

— **Zelmanovics Jakab** kávé ur, kávéházát az István-tér 5. szám alól, az unjonnan épült István-tér 6. sz. a. házba tette át.

— **Szabóffy-Varsady József** kávé ur, lapunk barátját, érzékeny család bánt érte. Szép reményekre jogosított testvére G y u l a, I. éves joghallgató már hosszabb idő óta adósos beteg.

— **A bpesti szállodások-, vendégfogadók és kocsmárosok ipartársulata** kiállítási pavillont építő N e u s c h l o s z n a k 4000 ft első részlet kiutalványozta a társ. választmány.

— **Tóth János** vendégfogadó urnál A r a d o n, a színházi sörcoarnokban legközelebb magyar és német dalutársulat fogva előadásokat tartani.

— **Szibera Ferencz** ur volt képzett főpinczér, a vasgyári vendéglőt vette által D i ó s y g ö r ö t t.

— **Kulnacsics N.** ur ismert derék pályatársunk e hó elsejével Szabadkán a főtérsi Szekeuderovics-féle házban csinosan berendezett sörcoarnokot nyitott. Üdvözöljük az új pályán.

— **Hymen.** M a t e j k a J. főpinczér ur eljegyezte C s e r v e n Vincze urnak szép műveltségű leányát F i l o m i n a kisasszonyt a fővárosban. Isten áldása legyen a kötéendő frigyén!

— **A budapesti pinczer-egylet**” korhízi osztályát volt alkalmunk megtekinteni az I r g a l m a r e n d e k k ö r h á z á b a n, hol a legnagyobb rend és tisztaság s a betegekkel való finom bánásmódról győződünk meg.

— **Benda Vinczének** a szállodások-, vendégfogadók és kocsmárosok ipartársulat szegény sorsu tagjának 30 frtot, özv. O e t l i d a volt vendégfogadónak pedig harmadikának 5 ft frteget szavazott meg a legutóbbi ipartársulati választmányi ülés.

— **Bányai József** urnak a keropesi uton levő csinos vendéglő helyiségében minden pénteken kitűnő halászlé és magyaros turok haluska kapható. Bányai ur áztelylegiségében, mely jó ételéről is italáról eléggé ismeretes, naponként zene is van.

— **A „Pinczer-kör”** saját helyiségében (granátos-utca 8. szám) f. évi október hó 16-tól kezdve minden csütörtökön éjjel az üzleti órák után, ugyinté minden vasnapn délután R i c h t e r Gusztáv ur zongorán való közreműködés mellett, rendez. J o u r - n e x ’ öszejövetelokat rendez.

— **Gyorgyeits Pál** derék vendégfogadó, ki utóbb a székesfehérvári színházi sörcoarnokot is bírta, jelenleg Sarajevóban a „Paris” szállodát bírja.

— **Hoppé Hubert** főpinczér ur a székesfehérvári pinczer-egylet elnöke, mint halljuk, legközelebb a fővárosban kávéházat fog nyitni. Eltávozását a „székesfehérvári pinczer-egylet” megfogja érzeni, mert buzgó és tevékeny tisztviselőül veszi el benne.

— **Kehrer Ferencz** urnak a „székesfehérvári pinczer-egylet” buzgó elnökének testvérbátyja — K e r e l y — mint részvételét értesülünk — már hosszabb idő óta súlyos beteg.

— **Lippert Lajos** ur jelenleg is hosszabb ideig képzett főpinczér legutóbb a „Széchenyi-szállodát” vette át a fővárosban.

Lokalveränderungs-Anzeige.

Ich beehre mich hiemit allen meinen geehrten P. T. Herren Comitenten und allen p. t. Gast- und Kaffeehausgehilfen, Sowohl Allen, die sich dafür interessieren anzuzeigen, daß ich mein **Vermittlungs-Bureau** vom Sebastianplatz Nr. 7, seit 1. November 1884, in die **Sutgasse Nr. 10**, verlegt habe.

Ich bitte demnach alle in das Gast- und Kaffeehausfach fallenden Aufträge, wie auch eventuelle Commissionen unter obige Adresse an mich gütigst gelangen zu lassen.

Budapest, 1884.

Hochachtungsvoll

Michael Aulshera, Genossenschafts-Anfänger.

A t. vendéglős és kávéház-tulajdonos urakhoz!

A hazai ipar fejlődését szem előtt tartva; és hogy ez irányban szállodánk és vendéglőnk is egy a csinos egyöntettség, valamint a költségek kérdésében kedvező alkalom nyujtassék

diszesen nyomott étlapok

kiadását terveztem. A terv szerint a t. szálloda- és vendéglő-tulajdonosok rendre-nálam rendelni meg az egész évi étlapok szükségletét egyszerre, vagy 1000 darab részletekben.

1000 darab 2-lapos étlap 8-ad nagyságban 6 frt,
1000 darab 4-lapos étlap 8-ad nagyságban 9 frt.

Ezenkívül még az étlapokhoz elegáns kiállítású — s hirdetésekkel ellátott — mappákat készítek, melyekből azon t. szálloda- vagy vendéglő-tulajdonosoknak, kik az étlapok szükségletét egész éven át tölem veszik, és folyó évi október végéig egy levelező-lapon velem tudatják, hogy mennyi mappára van szükségük. évenként annyi mappával szolgálok ingyen a hány példányban naponként az étlapok a vendégek elé tétetnek. — A diszes kiállítású s szilárd tartósságú

étlap-mappák ingyen

azonban csakis 1885. év április havában fognak meg küldetni azoknak, kik már addig a mappákba étlapokat rendelnek tőlem.

Eszerint az étlapokat saját kiadásom szerint számlíthatom.

A megrendelések Budapestre nézve az egyleti ügynök urak által vagy közvetlen nálam rendelhetők meg. — A vidéki megrendeléseket azonban — a mintalapok melléklése mellett — közvetlen hozzám küldeni kérem

A tisztelt kávéház-tulajdonos uraknak pedig vagyok bátor becses tudomásukra hozni, hogy az újsg-mappák 1885. május hóban lesznek ingyen szétküldve. kérem tehát a t. kávéos urakat legkésőbb november végéig velem tudatni, hogy milyen és mennyi mappára lesz szükségük, mert későbbi megrendelést ingyen nem eszközölhetek.

Budapest, október havában.

Mély tisztelettel:

HIRHÁGER KÁROLY

KÖNYVKÖTÉS Z

BUDAPEST, V., Árpád-utca 14.

TAKÁTS LAJOS

fűszer-, bor-, sajt-, déli gyümölcs-, csemege- és ásványviz-üzlete

Budapest, hatvani-utca 19.

ajánlja a tisztelt

vendéglős és kávéos uraknak mint viszont-eladásra **előnyös árait.** — Árlapot díjmentesen.

Spezerei-, ödein-, Hüse-, Südfrüchten-, Delikatessen- und Mineral-wassergeschäft

Budapest, Hatvanergasse 19.

empfehlit den Herren

Gastwirthen und Kaffeehedern seine **Forzugspreise zum Wiederverkante.** Preis-Courante franco.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

f. évi november hó elsejével a **muzeum-köruton**

levő

„**ZRINYI**“-féle **kávéházat**

átvettük

s azt f. hó 8-ikán ünnepélyesen megnyitjuk.

Midőn ezt a n. érd. közönség becses tudomására hozzuk, azon törekvésünknek adunk kifejezést, hogy vendégeinknek az izletes ételek és italok, valamint a pontos kiszolgáltatás által pártfogását kérдемjeljük.

A n. érd. közönség szíves látogatását kérve, maradtunk Budapest, 1884. nov. 1.

kiváló tisztelettel

Arenberger testvérek,
kávéház-tulajdonosok.

Egy kisebbszerű
fűszer-kereskedés

szépen berendezett

és

szép napi bevétellel,

valamint

dohány-tőzsédével

és italmérési jogokkal

szabadkézből minden órán

eladó.

Közlebbi értesítést ad:

Willinger József

fűszerkereskedő,

a dohány- és Klauzál-
utca sarkán.

Lőrincz István

Budapest,

Muzeum-körut 5.

ajánlja

nagyválasztékú legújabb párisi divatminta szerint izlésesen és szilárdan készült lábbelieit. Ugyanitt készítettnek egyedül a közkedveltségű valódi **angol gummi**

redős talpu topánok.

Tisztelettel

Lőrincz István.

Levelezés.

Tek. Szerkesztő Ur!

Megvallom, nem hittem volna, hogy becses lapja 4-ik számát is lesz szerencsém olvashatni.

Oly viszonyok közt, midőn a becses vállalatának támogatására hivatottak közt nagyobbreszt elenséges, korhalt lélekkel bíró egynekem találunk: talán joggalannak tartja feltevésemet? Tisztelet a kivételnek! de oly egyenségek kerültek már közülünk felszínre, kiknek valóban bátor vagyok multuk könyvében lapozgatni. Ezek rontották meg az *Assmus* vezetésé alatt oly szép jövőnek eleibe néző fiataliságot. Nem tűrhette hideg lelkük a tisztességes és takarékos elemet, de igenis túrte az éjjeli tivornyát kedvelő pinezéreket; ezeket igen, mert ezek az ő elvőkét követték. Előtűnk csak az lehetett „pinczér“, a kit ők szerettek. — Nem lehet feladatom *Assmus* érdemeit itt felsorolnom, arra az én járulatom tollam valami gyege, majd lesznek nálammul hivatalosabbak is valamikor, én várok, mert várhatok. Most pedig azon hó kíváncsival zárom soraimat, vajha az ön becses lapja lenne azon szakközöly, mely a mindinkább alá hanyatló társadalmi létűnkkel oda emelne, a hóvát az önbecsülés, az önrzvet s a társadalmi kényszer parancsola — hogy emelkedjék.

Miskolc, 1884. okt. 16.

Maradtam hazafiumi üdvözléttel hive:

Bokros Károly.

Kolozsvár, 1884. október 22.

T. szerkesztő ur!

A „Pinczerek Lapja“ czim alatt eddig megjelent becses lapját nem voltam szerencsés előbb olvashatni. Most azonban áttekinthe tartalmát, sok hasznos s bennünkét közvetlen érdekű dolgokat olvastam benne.

Hogy a lap czíme megváltoztatva lesz, azt csak örömmel fogadjathja minden józannul gondolkodó pályatársunk, mert ezen czim jobban megfelel üzleteink általános érdekeinek. Azon közös munkában, melyet egyesült erővel kell kifejtenuk a vendéglőség és kávéházi ipart illetőleg, részük van a pinczereknek és kávéházi segédeknek is. Hiszem is, hogy ezek közül a műveltebb elem velem együtt szinten kézséggel üdvözli nemes vállalatát.

Hogy akadtak olyanok is kik visszaküldötték b. lapja mutatószámait, annak következtetem, hogy nem ismerték fel a lap czélját s irányát, vagy pedig nem voltak tisztában magzukkal. De az ilyen üzlettársak kétszeres szarvashibát követtek el, mert nem törődnek a saját üzleti érdeklükben fázódó nemes törekvéssel.

Most midőn itt áll előtűnk az alkalom, hogy lelkes vállalatát iránt figyelmet tanúsítsunk, azon óhajomnak adok kifejezést, vajha összes érdekelt társaim közt feltalálna a szükséges támogatást, hogy így saját érdeklükben fázódó nemes törekvést elősegíthessük; mert ezáltal nem teszünk egyebet, mint többen elősegítünk egyet, ki többjünk érdeklükben fázódózik, dolgozik.

E nagy munkában fázódóznak ismertem meg tiszt. szerkesztő urat, ki önmagát szellemileg üzletünk s osztályunk jólétének előmozdítására szentelte; ki iparunk s osztályunk felvirágzására érdeklükben a vendéglősök, kávéosk, keresmárosok és pinczerek javára történő lelkes fázódással óhajta pályatársainkra, mint a társadalom egy műveltebb önjárta az ország figyelmét kiérlelni.

Nehéz fázódására arany gyümölcsevel örvendeztesse meg t. szerkesztő urat, valamint azon lelkes ügybarátait is, kik eddig is fázódó kezet nyújtottak, nemes és nagy munkájában.

Kívánon, hogy lapunk alapját erős alapotra rakja le, a melyen a falak felépítése minden üzlettársunk szent kötelessége legyen.

Ha e kötelességet üzlettársunk átérezik, úgy reménylen lapunk évenkénti nagyobbságot, anyagi jólétet, reménylen, hogy mindinkább hasznosabb lesz mi reánk és hiszem, hogy örökké csi fog! Eljen is!!

A. Kovács Gyula, vendéglős.

1881. október 28.

A „székesfehérvári pinczér-egylet“ megalakulásának emléknapja október 28-án volt, mert 1881. é. ezen napján szentesítettek alapszabályait. Alkalmoszerileg közöljük lapunk szerkesztőjének, mint az ottani egylet volt titkárnak az egylethez írt következő üdvözlő versét:

A székesfehérvári pinczér-egyletnek.

Letéve alapja már a nemes ügynek,
Melyet testvériség érzelme zománcol,
E legszebb virása a rokon beleknek,
Melyekben barátság és szeretet honol . . .
Letéve az alap, most már csak kitartás
Kívántatik hozzá, hogy kövessse áldás!

Virágöz' sokáig derék pinczér egylet!
A czél, mit munkáddal elérti törekszel —
Szívet lelkesítő, szentelje meg a tett!
Munkád nemes, melynek értéke nem vész el,
Amint hogy nem vész el annak gyümölcse sem,
Aminek alapja ünzetlen kiérdemel.

A tér — melyen összes tagjaid mőködnek —
Csakély ugyan, de szvjt egy szép feladatot.
Hogy dolgozz s erőtöl — épzd üzletednek,
Mert munkád jutalmát — szaktalálható ott;
Ezt szabia eléd a kötelességerzet, —
Boldog csak így lehetsz, ha jól teljesited.

Mert a ki szorgosan munkálódva fárads,
S letűri a szegény szenvedők könnyeit;
Ki az elhagyottakat menhelyet, segélyt ad,
Oh az egy magasztos kötelem teljesit,
Ily szent kötelesség vár rád Egylettünk!
Üdv nekéd, hogy benned ily hivatást látnék!

T. Ász György

A budapesti kávé ipartársulat által tervezett, SZABÁLYRENDELET az 1884. évi XVII. törv. czikk 10. §-ában említett kávéházi és kávémerési iparok gyakorolhatása tárgyában.

(Az ipartörvény megfelelő szakaszai, a szabályrendeleti minta, és a budapesti kávé ipartársulat óhajtatásival kiegészített 132/81 közgy. sz. szabályrendelet.)

Jegyzet. A most érvényben levő 132/81 közgy. szabályrendelet megfelelő §§-ai az illető szakaszoknál zárjel közt idéztettek.

(Második folytatás.)

I. Általános határozatok.

7. §. A ki engedélyt kinyerni óhajt, tartozik ez iránt az illetékes kerületi előjárásigohz folyamodni és kimutatni, hogy az ipartörvény 1. esetleg 2. vagy 3. §-ában kívánt kelleknek megfelel, egyuttal megbízhatóságát igazolni és azon helyiséget, melyben üzletét gyakorolni kívánja, pontosan körülírni. A kérvény két teljesen felszerelt példányban beadandó. (Ipart. 1., 2., 3., 12. és 45. §. életbeléptet. rend. 4. §.)

8. §. A kerületi előjárású a beérkezett kérvény másolatát, szintegy az ipartörvény 40. §-a esetén, az ö. vagy megbízhatóságát igazoló kérvény másolatát haladékl nélkül az illetékes ipartársulathoz átteszi, mely utóbbi úgy az ujonnan nyitandó üzlet szükségessége, valamint kérvényező megbízhatósága felett a kézbesítéstől számított 14 nap alatt nyilatkozni köteles. A megbízhatóságot tanúsító ipartársulati vélemény a megbízhatóság igazolására a 2. §. a) és b) pontjaiban említett esetek fenmorfogásának kivételével teljesen elegendő. Kedvezőtlen vélemény esetében az ipartársulat igazolt kifogásai figyelembe veendők. Ha a 14 napi határidőn belül az ipartársulat nem nyilatkozik, úgy tekintendő, mintha észrevételét nem volna, az iparhatóság pedig, mely az alatt az 1. és 2. §-aiban körülírt körülményeket szinten kideríti, a társulat jelentésének beérkezése, esetleg a 14 napi határidő eltelté után az engedély-kérvény felett érdemlegesen határoz.

(Folytatása köv.)

TÁRCSA.

Halottak napján.

Komor ószal lengeti a sárguló lombokat. Fonyadt levél hűdögát a hervadt gyepszöngyegre. Vándor madársereg hallatja bucsuzó szavát fent a léghen, bűszönök a nem rég még életteliyes viruló tájról, hogy új hazát keressenek.

Lépten nyomon minden emlékezett a mulandóságra Nyomott kedélyemen fájó érzet vonul át, a mint így elmékedem. Mert bárhova néztek a szomorú ószí tájon; minden a mulandóságra emlékezett. Néma és kihalt a táj, Boldog marlar serög vidám dancja nem tölti be a lóget; a nap arany sugárjait nem veti szőjél a viruló réteken, és hullámzó vétéseken.

Minden főnyádszánk indult: hosszú, de nem örök álomra készült a nagy természet, hogy újra felébredjen, hogy újra virítson, és boldogítsa mindazokat, kiknek a földi lét csak boldogságot terem.

Nekem nem jutott ki a boldogságból soha. Kedély állapotom épen megegyezik a borongó idővel, lekem a derült rásogyó napfény után nem vágyakozik. Egykor igen!

A midőn még a reménynek minden szála, nem szállt el szivemből: a midőn még hittem, hogy talán a boldogságból egy szemernyit én is élvezhetek, a melyből sokaknak oly bőven kinyt.

Szinte örülök, a midőn a szomorú ószí idő bekövetkezik. A virágöz illatos tavasz és nyár legyen azóké, a kiknek szívet a mámorító boldogság minden részében ható!

Az anyém legyen az ósz, a borongó bánatos ószí idő, a mely a mulandóságra emlékeztet.

Am unsere Kellner, als Gehilfen!

Das abgelaufene Monat gehört hoffentlich zu jenen, welches Ihnen den ungehörlichen und schmächtlichen Titel „Dienstbote“ auf immer abgenommen und die Erhebung ihres Standes unter die Gehilfen befehrt hat. Größere Hoffnungen knüpfen sich an die Stufenleiter ihrer Entwicklung, und freudig begrüßen wir die Zeit, wo sich das neue Gewerbegebiet an Ihre Erhebung, Tendenz und Bestrebung anschmiebet, wo alle Standesgenossen mit Evidenz-Bücher versehen, und einer Gesamt-Controle unterworfen werden, um endlich zu wissen wer Kellner ist und wer nicht. Hier ist das Wort Napoleons des I am Plage, der da sagte: „Jeder Soldat trägt den Marschallstäb in der Tourneer“. Ja meine Herren und Berufsgeossen, jetzt wäre es an der Zeit und an uns ist die Reihe mit Selbstläugnung, Aufopferung, Mannesmut, an dem ehrlichen Vorgehen zur Säuberung und Controlle unseres Berufes zu schreiten, die Initiative zu ergreifen und uns durch Einnigkeit und Kraft von allen unberufenen und unfähigen Elementen, so auch von allen nach Geld halbhenden Zubehoren von Winkel-Vermittlungs-Anstalten zu befreien und in der nächsten Nummer dieses Blattes die Motivierung und Antragstellung zu eröffnen. S. 3.

Szerkesztői üzenetek

Pozsonyi Ferencz ur Nagyvárad Megkaptuk. Kutsera ur átszolgáltotta Steffel Ferencz Székesfehérvár. Ha át jössz látogass meg. Gataringer és Patits urak Baja. Megkaptuk Eisenstädter Ferencz ur Zára. kapta a lapot rendezes? Mi küldjük. Mihálik Károly ur B-Csaba. Mi oka a hallgatásnak? Láng J. Hatvan. Miért nem írsz? Daday József ur Kassa Vettük Á. Kovács Gyula ur Kolozs-ár. közöljük: Palfi Antal ur Szeged. Terhiany miatt jövőre hagytuk. Hary J Miskolcz. Kesón érkezett Sanns és Hoppé urak Sz-Felhérvár. Megkaptuk. Heitter Imre ur Győr. Vettük.

En egészen az ősz gyermeke vagyok. A boldogságnak legkisebb részekeje, a mely egykor szívem s lelkemet habár oly rövid időre is felkereste, — ősi napon volt. Viszont minden bánt és keseri őszel érte szívemet, minden szomorú és édes emléke szívemnek benne ősszpontosul. Boldogul jő anyámat őszel kísértem ki a temetőbe, hogy soha viszont ne láthassam többé, ha csak az égbe nem. Ugyan akkor volt az, midőn a sors kiűzött a nagy világba, hogy czél nélkül járjak szüntelen, mint a viharzó tengeren hánykoló sarka, melyet repvártúra ki sem vezet. A mai nap is fájó emlékeket kelt szívemben. Ma van a halottak napja. A harangok mélabus szava szívem mélyéig hat, a jöggéreg, mely szívemet bevonta, felengedett, szememben két néhez könyvessepp ül. A ki tud a szemekben, mely a lélek tükre és a könyvekben, mely a fájdalomnak és érzelmeknek tolmácsolója olvasni, az nem gyúrol ki érte, ha férléltémre két fájó könyvessepp lát fölni szememben. Az talán megórt engem. E két fájó könyvessepp áldozok a kegyeletnek elhunyt szereteteim iránt. Kik — ha a lélek él bizást veszik oly kedvesen a kegyetlenek ez egyszerű adójá, mely szívemnek azon részéből jön, a hol az érzelmek legtisztább, és legnémesebb árja honol, — mint azokét, kik azáltal vélik elhunytjaik iránt adójukat leróni, ha a külső pompában keresik a szívérzeteket.

En nem keresem a pompában, — nem is kereshetem. En e két fájó könyvessepp siratom szereteteimet, és ezekkel siratom multannak egy egy holdbalog mozzanatait. Siratom: a holdog gyermekek kormának lefutott évetit, a midőn még a szívnek ábránd világa szórt édes reményeket, a midőn még a családok lelkeinek nyugalmat nem zavarták meg. De vajon ha majd egyszer én is azok közt foglakok helyet, a kik az örök nyugalmat, álmot alusszák, a hol meg szünik az érzelmek viharzó árja, és a fájdalom, — lesz-e ki néma siromat fájó könyveivel öntözi? Lesz-e? ki azt mondja: „nyugodj hékével“. En azt hiszem soha.

Háry János.

HIRDETÉSEK e lap számára felvételnek a kiadó hivatalban: VII, Klauzál-utca 5. szám, 7. ajtó.

Budapestben, Király-utca és Károly-körút sarkán. Legolcsóbb bevásárlási forrás Budapestben, Király-utca és Károly-körút sarkán.

kínai ezüst- és alpacca-, bronc- és diszmű-árakban minden tárgy házi szükséglet részére, arczkép-album, levél- és szivar-tárczák, erszények, pénz- és váltó-tárczák, utazó-táska és bőröndök, berendezett necessaire-k urak és hölgyek részére, íróasztal-készletek, szivar-készletek, munka-kosarak, gummi eső-köpenyek és gamáslik, keztyűk, nyakkendők és mindememű játékszerek

Szövet- és selyem-ESERNYŐK 1 forinttól 10 forintig. Alázatos tisztelettel **ROTHAUSER JÓZSEF L.** Király-utca és Károly-körút sarkán.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

házánk egyik legszépsávdusabb **SAVANYUVIZE** kitchő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaraknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmán alapuló bajában. Általában a víz mind azon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének föltörzése kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

1883. évben 1 millió palaczk szállítottatott el.

Fris töltésben mindenkor kapható

Édeskuty L. m. kir. udv. ásványvíz szállítónál Budapest.

Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben

Helyiségváltás és kávéház megnyitás.

A tisztelettel alulírott a nagyérdemű közönség tudomására hozni bátorodik, hogy újonnan és a legényesebben s legkényelmesebben berendezett **kávéházát,** mely az István-tér 5. szám alatt már 16 év óta fenállott, az újonnan épült István-tér 6. szám a. házban a díla-utca sarkán vasárnap f. évi október hó 19-én megnyitottam.

Kérem azon szives támogatást, melyet régi helyiségemben évek óta tapasztaltam és melyet kitchő kávéházi italk nyújtása, a legolvasottabb bel-és külföldi lapok tartása, gyors és pontos kiszolgálás által továbbra is kiváló-melni íparkodni fogok. Új helyiségemre is átvinné Minden szombaton és vasárnapon zene-estély. Kitchő tekeasztalok állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Teljes tisztelettel **Zelmanovics Jakab.** kávé.

Van szerencsém a t. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint helyben **IV., Lipót-utca 31. szám** alatt (a pintér-utca sarkán) **fűszer-, gyarmatárú- és ásványvíz - kereskedést** nyitottam, s azt **RIZSAVY FRIGYES** cég alatt folytatom.

Főtörvényem leend a szállodások, vendéglősök és kávéházak szükségleteinek minden tekintetben megfelelni. Továbbá törekvésemnek tartom, hogy úgy az árak mint az árakra nézve a lehető legjobb s legjutányosabb kiszolgáltatás által tisztelet vásárlóim becses bizalmát meléőbb megnyerjem.

Mély tisztelettel: **Rizsavy Frigyes.**